

Politechnika Śląska
Dyscyplina Nauki o Zarządzaniu i Jakości

PRACA DOKTORSKA

**Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu w kontekście
zjawiska greenwashingu**

mgr inż. Bartosz Orzeł

PROMOTOR:
Prof. dr hab. inż. Radosław Wolniak

Gliwice, kwiecień 2024

Streszczenie pracy doktorskiej

mgr inż. Bartosza Orzeł

pt. „Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu w kontekście zjawiska greenwashingu”

W rozprawie doktorskiej podjęto problematykę wpływu zjawiska greenwashingu na rzetelność raportowania społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR) przedsiębiorstw. Tematyka raportowania społecznej odpowiedzialności biznesu jest zagadnieniem ważnym i aktualnym w świetle zmieniającego się prawa dotyczącego raportowania danych pozafinansowych przedsiębiorstw. Zjawisko greenwashingu jest z kolei bezpośrednim zagrożeniem dla rzetelności raportów CSR, a tym samym uczciwej konkurencyjności na rynku. Dotyczy nie tylko inwestorów i osoby dla których raporty te są elementem oceny wartości przedsiębiorstw, ale również klientów i pracowników. Ponadto zjawisko to ma negatywny wpływ na całe otoczenie społeczno – biznesowe, w którym działają przedsiębiorstwa dopuszczające się greenwashingu.

W ramach badań zaprojektowano arkusz ankietowy dla pracowników i klientów przedsiębiorstw społecznie odpowiedzialnych, a następnie przystąpiono do przeprowadzenia badania ankietowego wśród tych dwóch grup. Próba badawcza wynosiła n=400 pracowników oraz n=403 klientów.

Cel główny pracy obejmował budowę modelu relacji między poziomem wiedzy pracowników i klientów na temat greenwashingu a ich wiedzą o możliwości wykorzystania go w raportowaniu społecznej odpowiedzialności biznesu. Cele poznawcze obejmowały identyfikację strategii, form i typów praktyk biznesowych wykorzystujących greenwashing, oraz określenie poziomu wiedzy pracowników i klientów przedsiębiorstw społecznie odpowiedzialnych na ten temat.

Zarówno pracownicy, jak i klienci cechują się przeciętnym poziomem wiedzy na temat strategii, form i typów praktyk biznesowych wykorzystujących zjawisko greenwashingu.

Przeprowadzone w rozprawie doktorskiej badania miały również na celu poznanie motywacji przedsiębiorstw w zakresie wdrażania działań pseudoproekologicznych i pseudospołecznych oraz określenie poziomu satysfakcji i zaangażowania pracowników

w pracę w przedsiębiorstwach społecznie odpowiedzialnych. Istotnymi zachętami dla przedsiębiorstw do podejmowania nieuczciwych działań są zbyt małe nagłośnienie nieuczciwego postępowania firm w mediach i brak sprzeciwu społeczeństwa. Z kolei pracownicy za najistotniejsze w pracy dla przedsiębiorstw społecznie odpowiedzialnych uznają możliwość zdobywania wiedzy zawodowej oraz jej pogłębiania., a także adekwatność wynagrodzenia do wykonywanej pracy. Większość pracowników nie podejmowała dodatkowych działań i nie wykonywała dodatkowych obowiązków w związku z pracą w przedsiębiorstwach społecznie odpowiedzialnych.

Cel użyteczny pracy doktorskiej zakładał opracowanie wskazówek i rekomendacji dla przedsiębiorstw w zakresie przeciwdziałania greenwashingowi.

W ramach pracy postawiono hipotezy badawcze zakładające pozytywny wpływ wiedzy pracowników i klientów o zjawisku greenwashingu na ich świadomość wykorzystywania go w raportowaniu społecznej odpowiedzialności biznesu oraz pozytywny wpływ ich wiedzy o raportowaniu społecznej odpowiedzialności biznesu na wiedzę o zjawisku greenwashingu. Hipotezy badawcze zostały zweryfikowane z wykorzystaniem analizy statystycznej – testu chi kwadrat. Wykorzystano oprogramowanie Statistica i Microsoft Excel.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono zależność pomiędzy wiedzą pracowników i klientów przedsiębiorstw społecznie odpowiedzialnych o zjawisku greenwashingu oraz świadomością możliwości wykorzystywania go przez przedsiębiorstwa w celu osiągnięcia nieuczciwej przewagi konkurencyjnej. Stwierdzono również, że wiedza o raportowaniu społecznej odpowiedzialności towarzyszy wiedzy o zjawisku greenwashingu wśród ankietowanych grup. Obydwie hipotezy badawcze zostały potwierdzone.